

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 255/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. Š., L., zastúpeného advokátom JUDr. L. L., Advokátska kancelária, P., vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 86/2011 a jeho uznesením z 19. januára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2012 doručená telefaxom (22. marca 2012 doplnená písomne) sťažnosť M. Š., L. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“), čl. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 8 ods. 2 listiny, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 86/2011 a jeho uznesením z 19. januára 2012.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 T 41/2010-329 z 20. mája 2011 uznaný vinným zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní jeden rok s jeho podmieneným odkladom v trvaní dvoch rokov skúšobnej doby.

Proti rozhodnutiu okresného súdu podali riadny opravný prostriedok tak Okresná prokuratúra Prešov (ďalej len „okresná prokuratúra“), ako aj sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu.

O odvolaniach rozhodol krajský súd uznesením č. k. 2 To 86/2011-352 z 19. januára 2012 tak, že ich podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) ako nedôvodné zamietol.

Podľa názoru sťažovateľa *„rozhodnutiami všeobecných súdov boli porušené: článok 12 ods. 1, 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článok 1, 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd o práve na spravodlivý proces a o práve na prístup k súdu, článok 8 ods. 2 Listiny o nemožnosti pozbavenia slobody pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok“*.

Svoje presvedčenie o porušení označených článkov ústavy, listiny a dohovoru sťažovateľ odôvodnil takto:

„Z dôkazov, ktoré boli vykonané v priebehu prípravného konania i na hlavnom pojednávaní, bolo jednoznačne preukázané to, že sme síce s poškodeným uzavreli písomnú zmluvu o pôžičke, avšak v žiadnom prípade v zmluve nebol dohodnutý účel pôžičky.

Súdy napriek tomu naďalej vo výrokovej časti rozsudkom uvádzajú, že som sa dopustil podvodu, pretože som finančné prostriedky použil na iný ako dohodnutý účel. Toto je evidentne v rozpore s vykonanými dôkazmi. Listina o pôžičke je len jedna a v tej sa účel pôžičky neuvádza. Ja som síce potvrdil vo svojej výpovedi, že som chcel za požičané peniaze kúpiť osobné motorové vozidlo... pre svoju firmu a aj som toto vozidlo kúpil.

V tomto nemôže byť moje konanie podvodné.

Nebolo preukázané ani tvrdenie, že som v čase pôžičky mal finančné problémy a že som vedel, že tieto finančné prostriedky nebudem môcť vrátiť. Firma, ktorej som jediným spoločníkom a konateľom vtom čase finančné problémy nemala..., ale s postupným nástupom krízy a predtým devalvácie slovenskej koruny firma utrpela straty a tak som peniaze včas nevrátil. Nemožno však kriminalizovať náš záväzkový vzťah len pre moju neskoršiu neschopnosť splniť dohodnutý záväzok. Navyiac, poberám mzdu, poškodený bol úspešný v občianskom spore, má právoplatný titul pre exekúciu, dokonca podal návrh a exekúcia mala prebiehať. Ojej výsledkoch neviem.

Za svojvôľu súdov považujem to, že rozhodli v príkrom rozpore s vykonanými dôkazmi. Napriek tomu, že dôkazy sú iné, skutková veta súdu ostala taká, ako bol skutok modifikovaný na začiatku prípravného konania a sú v nej uvedené zjavné nepravdy.

V takomto konaní súdov vidím porušenie môjho práva na spravodlivý proces...“

Sťažovateľ zastáva názor, že „Je neprípustná prax, keď sa štandardné občianskoprávne vzťahy na úkor z ich účastníkov riešia prostriedkami trestného práva. Týmto spôsobom totiž potom dochádza k znerovnoprávneniu osôb v ich vzájomných vzťahoch a k neúcte orgánov verejnej moci k rovnosti občanov a tým porušeniu článku 1 Listiny a článku 12 ods. 1 Ústavy.

Považujem za absolútne nesprávnu prax orgánov činných v trestnom konaní, keď sú celkom neprípustné používané prostriedky trestného práva tam, kde je namieste vec riešiť súkromno-právnou cestou.

Poukazujem aj na to, že som bol právoplatne odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní jedného roka s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu dva roky, čo je v rozpore s článkom 8 ods. 2 Listiny, že nikoho nemožno zbaviť slobody len preto, že nie je schopný dodržať zmluvný záväzok.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že

„Krajský súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 86/2011 porušil základné právo sťažovateľa na rovnosť, spravodlivý proces a právo na prístup k súdu, nemožnosť pozbavenia slobody pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok, zaručené podľa článku 12 ods. 1 a 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky; článku 1 a 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článku 8 ods. 2 Listiny.

Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 19. 1. 2012, č. k. 2 To 86/2011, sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd v je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 323,50 Eur na účet právneho zástupcu... v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy, čl. 1 listiny, základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 8 ods. 2 listiny, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 86/2011 a jeho uznesením z 19. januára 2012.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 1 listiny ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len preto, že nie je schopný dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podstata sťažnosti spočíva predovšetkým v tom, že sťažovateľ nepovažoval skutok, za ktorý bol odsúdený, za trestný čin, ale za občianskoprávnu vec, ktorá v žiadnom prípade nemala byť riešená v trestnoprávnej rovine.

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru

1.1 Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd

vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezochoch, nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmavať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého uznesenia krajského súdu.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu č. k. 2 To 86/2011-352 z 19. januára 2012 okrem iného vyplýva:

„Súd prvého stupňa v tejto trestnej veci postupoval tak, aby bol zistený skutkový stav, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, čím plne rešpektoval zásadu vyjadrenú v § 2 ods. 10 Tr. por.

Prvostupňový súd hodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom, podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, jednotlivo a v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich zaobstaral súd, resp. orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán, čím plne aplikoval zásadu vyjadrenú v § 2 ods. 12 Tr. por.

Na hlavných pojednávaniach bolo vykonané rozsiahle dokazovanie výsluchom tak obžalovaného M. Š., ako aj svedkov poškodeného J. G. st., J. G. ml., M. S., K. S., Mgr. I. P., M. D. a prečítaním listinných dôkazov, ktoré boli zabezpečené v štádiu prípravného konania.

Obžalovaný M. Š. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní zdôraznil, že on nemal úmysel poškodeného podviesť. V čase, kedy zoberal od poškodeného pôžičku, dostal sa do zlej finančnej situácie. Mal obchodné straty spôsobené nepriaznivým kurzom slovenskej

koruny vo vzťahu k euru. Tak, ako aj v odvolaní konštatuje, ide o občiansko-právny vzťah a nie o trestný čin.

Zo spáchania skutku je obžalovaný usvedčovaný svedeckou výpoveďou poškodeného J. G. st., ktorý skonštatoval, že s obžalovaným sa spoznali v rámci podnikania. Spolupracovali zhruba dva roky predtým, ako došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke. Obžalovaný ho opakovane žiadal o požičanie peňazí. Pozval ho aj k sebe domov. Ukázal mu dom, tvrdil, že chce časť vedľajšieho pozemku kúpiť, príslušenstvo domu. Následne ho pozval do cukrárne, kde pracovala jeho manželka a potom od neho žiadal, aby mu požičal sumu 200.000,- Sk, ktorú potrebuje ako akontáciu na nákup motorového vozidla prostredníctvom leasingovej spoločnosti. Poškodený zdôraznil, že peniaze mu požičal ako fyzickej osobe. Pri odovzdávaní peňazí obžalovaný nechcel, aby podpisovali zmluvu. Tvrdil, že mu peniaze vráti. Nakoniec na naliehanie poškodeného sformulovali a podpísali zmluvu, ktorá je súčasťou spisového materiálu. Ako svedka tohto úkonu uviedol poškodený svojho syna J. G. ml. V dohodnutom termíne mu obžalovaný peniaze nevrátil ani napriek urgenciám, preto poškodený podal návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorý bol vydaný. Následne postupoval tak, že dal podnet na začatie exekúcie. V rámci exekučného konania sa preukázalo, že obžalovaný je nemajetný. Exekútor mu oznámil, že nemá čo exekúovať. Následne na katastri nehnuteľnosti poškodený zistil, že vlastníkom rodinného domu, ktorý mu ukazoval, je dcéra obžalovaného.

Zo svedeckej výpovede svedka J. G. ml. vyplynulo, že bol pri podpise zmluvy, ako aj pri odovzdávaní peňazí. Svedok sa vyjadril, že jeho otec - poškodený sa nebál peniaze požičať obžalovanému, pretože mal vedomosť o tom, že vtom čase vlastnil dom, byt, cukráreň, kovovýrobu. Obžalovaný si chcel peniaze požičať ako fyzická osoba na osobné motorové vozidlo, ktoré chcel používať ako fyzická osoba. Poškodený v dohodnutej lehote peniaze nevrátil.

Svedkovia M. S. a M. D. vo svojich výpovediach konštatovali, že tak obžalovaného, ako aj poškodeného poznajú, no o samotnom požičiavaní peňazí nič nevedia.

Svedkyňa K. S., dcéra obžalovaného konštatovala, že rodinný dom v Ď. jej rodičia darovali v roku 2003.

Zo zmluvy o pôžičke vyplýva, že obžalovaný si požičiava od poškodeného sumu 200.000,- Sk, ktorú prevzal od poškodeného a zaväzuje sa vrátiť veriteľovi túto sumu do 15. 9. 2006 v mieste veriteľovho bydliska.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí správne poukázal na vedené exekučné konania proti obžalovanému v čase, kedy došlo k podpisu zmluvy o pôžičke.

V skutkovej vete obžaloby je kladený dôraz na skutočnosť, že obžalovaný uviedol poškodeného do omylu tým, že peniaze použil na iný účel a to kúpu motorového vozidla pre svoju firmu. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania správne poukázal na skutočnosť, že v čase, keď obžalovaný si peniaze požičiaval od poškodeného, aj pred týmto obdobím, boli proti nemu vedené viaceré exekúcie z dôvodu, že si neplnil svoje záväzky voči tretím osobám. Zostatky na jeho účtoch boli minimálne, o čom svedčia výpisy z týchto účtov. Aj napriek tejto svojej situácii uzavrel dohodu o pôžičke s poškodeným, kde sa zaviazal, že tieto peniaze vráti v lehote 45 dní do 15. 9. 2006. Vzhľadom na finančnú situáciu, v ktorej sa nachádzal v čase podpisu pôžičky, musel si byť obžalovaný vedomý, že peniaze poškodenému v dohodnutom termíne nebude schopný vrátiť. V súlade s týmto záverom súd prvého stupňa upravil aj skutkovú vetu v rozsudku.

Obžalovaný M. Š. takýmto svojím konaním na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol poškodeného J. G. do omylu v okolnosti týkajúcej sa svojej solventnosti a schopnosti vrátiť požičanú sumu a spôsobil mu väčšiu škodu. Obžalovaný M. Š. týmto svojím konaním tak, ako to ustálil súd prvého stupňa, naplnil všetky pojmové znaky skutkovej podstaty prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zák., a to po stránke objektívnej, ako aj subjektívnej s úmyslom priamym podľa § 15 písm. a) Tr. zák...

Súd prvého stupňa nepochybil ani pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu, pretože prihliadal na spôsob spáchania činu, jeho následok, zohľadnil zavinenie, pohnútku. Pri svojom rozhodovaní zohľadnil doterajší bezúhonný život obžalovaného, ako polahčujúcu okolnosť. Na druhej strane priťažujúce okolnosti nezistil. Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd považuje trest, ktorý uložil súd prvého stupňa obžalovanému v trvaní jedného roka za trest primeraný, ktorým možno dosiahnuť účel trestu vyjadrený v § 34 ods. 1 Tr. zák.

Správne súd prvého stupňa postupoval, keď po zohľadnení osoby obžalovaného, jeho doterajšieho života, výkon trestu podmienenečne odložil, rovnako aj skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov krajský súd považuje za dobu primeranú a postačujúcu.“

V citovanej časti odôvodnenia krajský súd uviedol dôvody, pre ktoré považoval rozsudok okresného súdu z 20. mája 2011 a jeho postup za správny a prečo opravné prostriedky okresnej prokuratúry a sťažovateľa ako nedôvodné zamietol. Správnosť postupu a záverov súdu prvého stupňa pritom oprel o konkrétne v trestnom konaní vykonané dôkazy, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd dostatočne preskúmal a korektne vyhodnotil. V odôvodnení rozhodnutia druhostupňový súd stručne zopakoval relevantné časti výpovedí sťažovateľa, poškodeného a svedkov, a priblížil obsah listinného dôkazu. Zo zisteného skutkového stavu usúdil, že sťažovateľ konaním opísaným v napadnutom rozhodnutí naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu, za ktorý bol rozsudkom okresného súdu odsúdený. Rovnako za primeraný považoval aj trest, ktorý bol sťažovateľovi uložený.

Ústavný súd sa vzhľadom na uvedené nestotožnil s tvrdením sťažovateľa o „svojevôli“ všeobecných súdov, ktorej sa mali dopustiť tým, že rozhodli v „*príkrom rozpore s vykonanými dôkazmi*“. Práve naopak, oba súdy hodnotiac vykonané dokazovanie jasne a presvedčivo uviedli dôvody, prečo konanie sťažovateľa považovali za trestný čin. Išlo predovšetkým o zistenie súdov oboch stupňov, že sťažovateľ ako žiadateľ o pôžičku sa pred jej poskytnutím správal tak, aby uviedol poškodeného do omylu (čo sa týka jeho solventnosti) a to súčasne za situácie, ktorá nasvedčovala tomu, že požičanú sumu nebude schopný v dohodnutej lehote vrátiť pre plnenie záväzkov vo vzťahu k ďalším - tretím osobám (prebiehajúce exekúcie). Zákonite teda vo veci sťažovateľa prichádzalo do úvahy, jeho slovami povedané, použitie prostriedkov trestného práva a nebolo na mieste jej riešenie súkromno-právnou cestou.

V každom prípade postup krajského súdu pri odôvodňovaní právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda krajský súd v danom prípade neporušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu, resp. právo

na spravodlivé súdne konanie nesprávnou alebo svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

1.2 Sťažovateľ v súvislosti s namietaným porušením čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru namietal aj porušenie práva na prístup k súdu.

Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces chráneného označenými článkami ústavy, listiny a dohovoru je právo domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu).

Sťažovateľ v sťažnosti bližšie nešpecifikoval, v čom konkrétne mal spočívať zásah krajského súdu do tohto základného práva.

Porušenie práva na súd, resp. prístup k súdu by v prípade sťažovateľa prichádzalo do úvahy vtedy, keby podmienky na prístup k tomuto súdu ustanovené Trestným poriadkom neboli zo strany krajského súdu rešpektované spôsobom zjavne neopodstatneným alebo arbitrárnym. Inými slovami, keby krajský súd tieto všeobecné podmienky prístupu k súdu

vykladal vo vzťahu k sťažovateľovi diskriminačne v porovnaní s ich výkladom pri iných subjektoch. V prípade sťažovateľa k takej situácii nedošlo, sťažovateľ ako strana trestného konania podal riadny opravný prostriedok a krajský súd o jeho odvolaní konal a meritórne rozhodol, aj keď nie v súlade s predstavami sťažovateľa. Zo sťažnosti nevyplývalo, že by v odvolacom konaní krajský súd vo vzťahu k osobe sťažovateľa nepostupoval v súlade s ustanoveniami procesnoprávneho predpisu, ktorým sa konanie riadilo (Trestný poriadok), a ani to, že by došlo k ukráteniu sťažovateľa na jeho procesných právach, resp. zvýhodneniu druhej strany trestného konania (okresnej prokuratúry) na úkor sťažovateľa. Z tohto dôvodu neprichádzalo do úvahy konštatovať porušenie základného práva na prístup k súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

2. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 8 ods. 2 listiny

Pokiaľ sťažovateľ tvrdí, že bol odsúdený na trest odňatia slobody (s podmieneným odkladom jeho výkonu) len preto, že nebol schopný dodržať zmluvný záväzok, a tým došlo k porušeniu jeho základného práva na osobnú slobodu (čl. 8 ods. 2 listiny), ústavný súd poznamenáva, že všeobecné súdy vo svojich rozhodnutiach dostatočne zreteľne uviedli dôvody, prečo jeho konanie posúdili ako trestné a následne ho subsumovali pod skutkovú podstatu prečinu podvodu (pozri odôvodnenie tohto rozhodnutia v bode 1.1). Súdy oboch stupňov neopomenuli zdôrazniť všetky skutočnosti, ktoré ich viedli k presvedčivému záveru o potrebe posúdenia skutku ako trestného činu. Za týchto okolností nebolo možné akceptovať názor sťažovateľa.

Aj v tejto časti je teda sťažnosť sťažovateľa zjavne neopodstatnená a z toho dôvodu ju ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

3. K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 1 listiny

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 1 listiny ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej sa ich aplikácia v individuálnych sťažnostiach viaže na vyslovenie porušenia osobitne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa (ide teda o sprievodný účinok porušenia základného práva alebo slobody). Zásady vyjadrené v uvedenom článku ústavy vyjadrujú podstatu základných práv ako prirodzených práv človeka a majú univerzálny charakter. Patria k ústavným direktívam adresovaným predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov (m. m. I. ÚS 34/96, I. ÚS 59/97, II. ÚS 123/02). Z toho vyplýva, že sťažnosť je v rozsahu namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 1 listiny zjavne neopodstatnená (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá a rozhodovanie o jeho ďalších požiadavkách (zrušiť napadnuté rozhodnutie krajského súdu, vrátiť mu vec na ďalšie konanie, ale aj priznať náhradu trov právneho zastúpenia) je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo, bolo bez právneho významu sa týmito zaoberať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júna 2012